

Обґрунтування до рішення НКРЕКП про затвердження Змін до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги

Законом України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що однією із складових ринку електричної енергії, необхідних для забезпечення якості електричної енергії відповідно до визначених у нормативно-правових документах параметрів, є ринок допоміжних послуг.

Відповідно до статті 69 Закону на ринку допоміжних послуг можуть придбаватися/надаватися допоміжні послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності в Об'єднаній енергетичній системі України (далі – ОЕС України) (резервів підтримки частоти, резервів відновлення частоти, резервів заміщення) та підтримка параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України (послуги з регулювання напруги та реактивної потужності, послуги із забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій). Учасниками ринку допоміжних послуг є оператор системи передачі, який купує та/або використовує допоміжні послуги, та постачальники допоміжних послуг, які пропонують та/або надають допоміжні послуги.

Статтею 2 Закону передбачено, що правила функціонування ринку допоміжних послуг визначаються правилами ринку, які адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором та підлягають погодженню Антимонопольним комітетом України. Правила ринку затверджені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 14.03.2018 № 307 (далі – Правила ринку).

Розділом X «Прикінцеві та перехідні положення» Правил ринку визначено, що до синхронізації ОЕС України з об'єднаннями енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу (Європейське співтовариство операторів магістральних мереж в електроенергетиці ENTSO-E) на ринку допоміжних послуг запроваджуються граничні ціни надання допоміжних послуг із забезпечення резервів підтримки частоти, резервів відновлення частоти, резервів заміщення, механізм визначення яких передбачений у зазначеному розділі.

Статтею 69 Закону передбачено, що у разі якщо обсяг запропонованої допоміжної послуги менший ніж потреба оператора системи передачі у цій послугі, або якщо допоміжна послуга надається постачальниками допоміжних послуг, частка яких на ринку цих послуг або окремої частини ОЕС України з наявними системними обмеженнями перевищує встановлену Регулятором величину, Регулятор має право зобов'язати постачальника допоміжних послуг надавати допоміжну послугу за ціною, розрахованою за затвердженою Регулятором методикою. Методика формування цін на допоміжні послуги затверджена постановою НКРЕКП від 26.04.2019 № 635 (далі – Методика).

Слід відмітити, що у зв'язку із обмеженою кількістю постачальників допоміжних послуг потреба оператора системи передачі у допоміжних послугах повністю не задовольняється.

Враховуючи зазначене вище, з метою приведення механізму розрахунку граничних цін для надання допоміжних послуг із забезпечення резервів підтримки частоти, резервів відновлення частоти та резервів заміщення, визначених у

Правилах ринку, до методології розрахунку цін на допоміжні послуги, наведених у Методиці, розроблено та схвалено на засіданні, що проводилось у формі відкритого слухання 19 листопада 2019 року, проєкт постанови «Про затвердження Змін до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги», що має ознаки регуляторного акта (далі – Проєкт постанови).

Проєкт постанови передбачає внесення змін до Правил ринку у частині вдосконалення розрахунку величини граничних цін на допоміжні послуги із забезпечення резервів підтримки частоти, резервів відновлення частоти та резервів заміщення та до Методики у частині редакційного уточнення деяких формул та їх показників.

Проєкт постанови разом з обґрунтуванням до нього, аналізом його впливу, повідомленням про оприлюднення та порівняльною таблицею оприлюднені на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання у період з 02.12.2019 до 08.01.2020 зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

Ураховуючи отримані НКРЕКП зауваження та пропозиції, 05 лютого 2020 року відбулося відкрите обговорення Проєкту постанови, протокол якого разом з таблицею узгоджених пропозицій оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП. За результатами відкритого обговорення вирішено врахувати в Проєкті постанови пропозиції НЕК «Укренерго», а саме в змінах до Правил ринку передбачити, що граничні ціни надання допоміжних послуг прирівнюються до цін надання відповідних допоміжних послуг, визначених за Методикою.

Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» проєкти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України. При цьому Антимонопольний комітет України надає Регулятору інформацію про результати розгляду проєктів зазначених нормативно-правових актів протягом 10 днів, а в разі повторного погодження – протягом п'яти днів з дня їх надходження до Антимонопольного комітету України.

Враховуючи викладене, НКРЕКП листом від 11.12.2019 № 13091/28.1/7-19 направила на погодження до Антимонопольного комітету України Проєкт постанови, що був погоджений Антимонопольним комітетом України (лист від 14.01.2020 № 121-06/02-540).

Зважаючи на результати обговорення, НКРЕКП повторно листом від 24.02.2020 № 2113/28.1/7-20 направила на погодження до Антимонопольного комітету України доопрацьований Проєкт постанови що був погоджений Антимонопольним комітетом України (лист від 02.03.2020 № 128-06/02-3160).

З огляду на зазначене, Департаментом енергоринку пропонується для розгляду проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги».

Директор
Департаменту енергоринку

Ю. Власенко

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін
до Правил ринку та
Методики формування
цін на допоміжні
послуги

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307, та до Методики формування цін на допоміжні послуги, затвердженої постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 квітня 2019 року № 635, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

**Зміни
до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги**

1. У розділі X Правил ринку:

1) пункт 10.7 викласти в такій редакції:

«10.7. Граничні ціни надання ДП із забезпечення РПЧ, РВЧ та РЗ на завантаження прирівнюються до цін надання відповідних ДП на завантаження, визначених за методикою, затвердженою Регулятором.»;

2) пункт 10.8 викласти в такій редакції:

«10.8. Граничні ціни надання ДП із забезпечення РПЧ, РВЧ та РЗ на розвантаження прирівнюються до цін надання відповідних ДП на розвантаження, визначених за методикою, затвердженою Регулятором.».

2. У Методиці формування цін на допоміжні послуги:

1) у главі 2:

в абзаці четвертому пункту 2.1 знак та слова «, що передують місяцю, попередньому до місяця проведення першого аукціону» замінити словами «до дати запровадження ринку електричної енергії відповідно до Закону»;

пункт 2.2 викласти в такій редакції:

«2.2. Ціна надання допоміжної послуги із забезпечення РПЧ на розвантаження (Pr_{FCR}^-) визначається за формулою

$$Pr_{FCR}^- = Pr_{DAM} \times K_{Ans}^- \times \frac{PPI}{100\%}, \quad (3)$$

де K_{Ans}^- – коефіцієнт, що визначається як відношення суми платежів за маневреність та за робочу потужність, нарахованих виробникам, які працюють за ціновими заявками, до вартості електричної енергії, проданої в ОПЕ виробниками, які працюють за ціновими заявками, за 12 місяців до запровадження ринку електричної енергії відповідно до Закону.»;

2) абзац другий пункту 3.2 глави 3 викласти в такій реакції:

$$\langle Pr_{FRR}^- = Pr_{DAM} \times K_{Ans}^- \times \frac{PPI}{100\%}. \quad (5) \rangle;$$

3) абзац другий пункту 4.2 глави 4 викласти в такій реакції:

$$\langle Pr_{RR}^- = Pr_{DAM} \times K_{Ans}^- \times \frac{PPI}{100\%}. \quad (7) \rangle.$$